

(knježski inspektor a přiwišk, džěl čeledže, k tomu zahrodnik a jena džělaćeńska swójba). Wot Serbow rěča 65 serbski, mjez nimi wučer a jeho swójba, a 33 rozumja hišće serbski; starši powědaju mjez sobu serbski, z džěćimi zwjetša němski, džěći pak mjez sobu jenož němski (tohodla su tež do Němcow sobu ličene). — W Střuskojcech je mjez 100 wobydl. jeno 11 Němcow (na ryčerkuble, a 1 džělać. swójba). Wot tych 89 Serbow rěča wšitcy serbscy nimo 12 džěći, kotrež pak tež serbscy rozumja. Serbska rěč je tu knježaca, w 5 swójbach rěči so jeno serbski. Šula je w Radušcu cyle němska, tež k wułożowanju so serbska maćeřščina njetrjeba.

XII. Lutolska wosada.

Lutolska wosada ma wsy: Lutol (Leuthen) z 502 wobydl. (1880), Wintorp (Wintdorf t. j. Wendendorf), Košnojece (Koschendorf), Žiwize (Siewisch t. j. Dźiwina, Smol. zmylnje Žiwice) a filialu Lubość (Laubst) z Gólašowom (n. Gollschow).

Poslědni serbski farar běše Broniš, kiž 1875 do Khoćebuza za wyššeho fararja čehnješe. Tola je w Lutolu hišće džensa trójcy za lěto serbska spowědz, kotruž zwjetša Sćeńcojski farar k. Zimmermann z Drjewka wukonja; hewak k. wučer Kopf kóždu druhu njedzelu popołdnju serbske předowanje čita, při čimž so ze serbskich spěwarškich spěwa. — W Lubośću pak drje je serbska Boža služba cyle zašla.

Tež w Lutolskej wosadze je předewšěm šula přeněmčowała, a při tym je sebi znaty a jako paedagog (!) wuwołany wučer Jeremias Kopf (z rodu Serb) zrudnu sławu zaslužil; wón běše tu 63 lět z wučerjom a wumrě 1855 80 lět stary. Kopf měješe sławnu wučeršku praeparandu we swoim domje a zastarowaše cyły Kalawski wokrjes z wučerjemi wot sebje wuwučeny; hakele po jeho smjerći je so wučerški seminar w Starej Darbnjej založil. Wón běše w nahladach a skutkach muž kaž znaty seminarski direktor Skrodzki, kiž svojich wučerškich wučomcow wučese a na swojej šuli pokazowaše, na kajke wašnje móža swoje jim poručene serbske džěći a z tym serbske wosady najkhwatnišo přeněmčić.